

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen): Indledningsvis vil jeg godt sige, at regeringen bestemt værdsætter, at befolkningerne på Færøerne og i Grønland er optaget af udviklingen i verden og også ønsker at ytre sig om internationale spørgsmål. Regeringen har da også noteret sig de vedtagelser, som er truffet i Lagtinget og i Landstinget om Irak.

Hvis jeg skal omtale den statsretlige virkelighed, vil jeg sige, at det, som spørgeren jo meget vel ved, forholder sig sådan, at udenrigs- og sikkerhedspolitiske anliggender henhører under rigsmyndighedernes kompetence, jævnfør også grundloven. Det er jo også, kan man sige, i den sammenhæng, at Færøernes og Grønlands befolkninger er repræsenteret her i Folketinget, bl.a. ved hr. Høgni Hoydal. Riget som sådan handler i princippet som en enhed i udenrigspolitiske spørgsmål, og derfor er der sådan set ikke grundlag for at videregive Lagtingets eller Landstingets vedtagelser om Irak til andre stater eller mellemfolkelige organisationer eller internationale organisationer.

Høgni Hoydal (TF):

Jeg må sige, at jeg kunne udlede to ting af statsministerens svar. Den ene er, at han ikke har meddelt de færøske og de grønlandske standpunkter fra de folkevalgte parlamenter i disse lande til andre uden for den her snævre kreds i det danske rige.

Kl. 16.20

På den anden side kan jeg udlede, at statsministeren mener, at det er demokratisk og fint, at Danmark kan drage Færøerne og Grønland, to selvstændige folk, to egne folk, med ind i en krig, selv om vi er hårdt imod det. Vi er jo også en del af krigen qua den udlægning, statsministeren har af de såkaldte statsretlige forhold.

Derfor vil jeg spørge statsministeren: Finder han, at det er en demokratisk ordening, vi har, hvor Danmark ensidigt kan gå i krig og tage Grønland og Færøerne med, selv om de folkevalgte parlamenter i de to lande har sagt nej til det her og har advaret imod det, endda før krigen startede?

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Hvis vi nu skal tale sådan om det virkelige liv og den praktiske virkelighed, kan man jo ikke sige, at hverken Færøerne eller Grønland i praksis er i krig nogen steder.

Men jeg vil gerne sige, at vi jo lægger meget vægt på et tæt samspil med landsstyrrerne, også

når det gælder internationale spørgsmål. Det er sådan, at udenrigsministeren løbende orienterer de to landsstyrrer og Lagtinget og Landstinget om den internationale politiske udvikling og regeringens holdning til det, herunder også vedrørende Irak. Det sker bl.a. ved de regelmæssige møder, som finder sted mellem udenrigsministeren og henholdsvis lagmanden og landsstyreformanden. Også ved de faste møder mellem Udenrigsministeriets direktør og repræsentanter for de to landsstyrrer bliver der givet mulighed for at drøfte de spørgsmål.

Høgni Hoydal (TF):

Ja, nu forstår jeg, at statsministeren forholder sig til sådan en meget formel udlægning, hvor han læser op af et forud produceret svar. Det er han selvfølgelig i sin gode ret til at gøre.

Men det, jeg egentlig forsøger at få statsministeren til at forholde sig til, er for det første: Er det demokratisk, at Danmark kan drage to egne folk med i krig, selv om de er hårdt imod det? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er: Har han drøfter det her med den færøske og den grønlandske regeringsleder? Har man drøftet beslutningen om at gå i krig i Irak, før man gjorde det, med den færøske og den grønlandske regeringsleder?

For det tredje kunne jeg så tilføje, at det er fuldstændig urigtigt, når statsministeren siger, at det ikke påvirker Færøerne og Grønland, at Danmark er i krig. Hele Danmarks udenrigspolitiske handlemåde påvirker også vores muligheder i verden. Vores lufrum bruges til, at militærflåden i forbindelse med Irakkrigen flyver igennem osv. Så jeg synes, det er en meget underlig udlægning for ikke at sige en arrogant udlægning, at det her ikke på nogen måde påvirker Færøerne og Grønland.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu redegjorde jeg før for den regelmæssige orientering, der finder sted ved udenrigsministerens foranstaltning, og for den dialog, der finder sted i den forbindelse. Men jeg kan da også føje til for mit eget vedkommende, at vi i forbindelse med de årlige rigsmøder drøfter meget brede emner mellem lagmanden, landsstyreformanden og mig, og vi holder efterfølgende pressemøder, hvor vi redegør for de drøftelser og de synspunkter, som vi hver især har givet til kende på rigsmødet.

Jeg finder det ikke rigtigt af mig at redegøre nærmere for de emner, som måtte være taget op